

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити и то:

за начелника прве класе среза заглавског, Јована Б. Михаиловића, начелника среског исте класе у пензији;

за начелника прве класе среза левачког, Јосифа Протића, помоћника друге класе начелства округа ужичког, по молби;

за начелника треће класе среза јасеничког, округа смедеревског, Драгољуба Марковића, начелника исте класе среза заглавског, по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа ужичког, Лазара Поповића, начелника треће класе среза левачког, по потреби службе;

за секретара друге класе начелства округа рудничког, Милана Б. Трпковића, секретара друге класе начелства округа пиротског, по потреби службе;

за секретара друге класе начелства округа пиротског, Михаила Гудовића, писара прве класе среза параћинског;

за писара друге класе среза параћинског, Чедомира Урошевића, учитеља;

за писара друге класе среза орашког, Саву Јркића, писара исте класе среза млавског, по молби;

за писаре прве класе Управе Вароши Београда: Милана Јевтића, писара друге класе среза поцерског;

Војислава Кимпановића, писара друге класе среза мачванског; и

Милутина Ценића, писара друге класе среза ваљевског, — сву тројицу по потреби службе;

за писаре друге класе Управе Вароши Београда: Душана Николића, ванредног писара прве класе начелства округа пожаревачког, и вршиоца дужности писара среза звишког;

Бранка Вукојевића, ванредног писара прве класе начелства округа крагујевачког, и вршиоца дужности писара среза јасеничког, истог округа; и

Петра Банџића, ванредног писара прве класе начелства округа крушевачког и вршиоца дужности писара среза расинског, — сву тројицу по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза млавског, у рангу писара начелства прве класе, Божидара Марковића, писара исте класе

начелства округа смедеревског, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза јасеничког, округа смедеревског, у рангу писара начелства прве класе, Перишу Бешевића, писара друге класе управе вароши Београда, по потреби службе;

за писаре прве класе начелства округа подринског: Живка Плећевића и Луку Петровића, писаре друге класе управе вароши Београда, — обојицу по потреби службе;

за писара прве класе начелства округа ваљевског, Јована Ничића, писара друге класе управе вароши Београда, по потреби службе.

за писара прве класе начелства округа смедеревског, Јована Спиридоповића, писара друге класе управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара прве класе начелства округа крагујевачког, Добросава Шишмановића, писара друге класе управе вароши Београда, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза расинског, у рангу писара начелства прве класе, Чедомира Алексића, вршиоца дужности писара среза јасеничког, округа смедеревског, у рангу писара начелства прве класе, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза мачванског, у рангу писара начелства прве класе, Симу Николића, писара прве класе начелства округа подринског, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза поцерског, у рангу писара начелства друге класе, Гаврила Јевтића, писара исте класе начелства округа подринског, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза ваљевског, у рангу писара начелства друге класе, Стевана Петровића, писара исте класе начелства округа ваљевског, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза звишког, у рангу писара начелства друге класе, Димитрија Рајића, ванредног писара друге класе начелства округа смедеревског, и вршиоца дужности писара среза орашког, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза јасеничког, округа крагујевачког, у рангу писара начелства друге класе, Светозара Поповића, писара друге класе начелства округа крагујевачког, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа ваљевског, Божидара Јованчевића, писара

треће класе управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа тимочког, Димитрија Петковића, писара исте класе начелства округа нишког, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа нишког, Сретена Петровића, писара исте класе начелства округа тимочког, по молби; и за вршиоца дужности писара среза косаничког, у рангу писара начелства друге класе, Животу Степановића, практиканта истог среза.

за писаре друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, Обрада Коларовића, писара прве класе управе вароши Београда, и

Илију Ј. Поповића, писара друге класе среза јадранског, — обојицу по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, ПМ 17248 15. јула 1903. год., у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Љубисаву Ст. Димитријевићу, начелнику прве класе среза јасеничког, округа смедеревског;

Драгољубу Пантовићу, писару прве класе среза јасеничког, округа смедеревског; и да се Љубомиру Радосављевићу, писару прве класе среза косаничког.

Ђорђу Матићу, писару друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, уваже оставке које су на државну службу поднели.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, ПМ 17247 15. јула 1903. год., у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Димитрије Ђорђевићу, помоћник прве класе начелства округа пожаревачког;

Михаило Благојевићу, начелник прве класе среза копаоничког;

Спасоје Ивановићу, писар прве класе среза власотиначког; и

Драгољуб Стојадиновићу, писар прве класе среза гужанског, — на основу §. 70. за-

кона о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја, с пензијом, која им по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, ПМ 19003, 23. јула 1903. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, посавити и то:

за помоћника прве класе начелства округа пожаревачког, Ђуру Стевановића, пензионисаног помоћника прве класе истога начелства;

за начелника прве класе среза нишког, Милоја Петровића, начелника среског исте класе у пензији;

за начелника треће класе среза копаоничког, Живојина Московљевића, начелника исте класе среза нишког, по потреби службе.

за комесара београдске савске полиције у рангу писара среског прве класе, Д-ра Божидара Љубишића, бившег полицијског писара;

за писара прве класе среза ваљевског, Симу Илића, писара прве класе среза подгорског, по потреби службе;

за писара прве класе среза грузанског, Драгутина Стајевића, писара прве класе среза врачарског, по потреби службе;

за писара прве класе среза копаоничког, Војимира Димића, писара исте класе среза подунавског, по потреби службе;

за писара прве класе среза млавског, Симу А. Николића, писара исте класе среза подунавског, по потреби службе;

за писара прве класе среза грузанског, Маринка Ј. Маринковића, среског писара исте класе у пензији;

за писара прве класе среза пожешког, Николу С. Јовановића, среског писара исте класе у пензији;

за писара прве класе среза трстеничког, Марка Карамарковића, писара исте класе среза беличког, по молби;

за писара прве класе среза беличког, Александра Грујића, писара исте класе среза левачког, по молби;

за писара прве класе среза јадранског, Владимира Миленовића, писара исте класе среза копаоничког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак;

за писара прве класе среза моравичког, Михаила Ђ. Тодоровића, бившег среског писара исте класе;

за писара друге класе среза нишког Милорада Јовановића, писара прве класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара друге класе среза подунавског, Милана Момировића, писара друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, по потреби службе;

за писара друге класе среза врачарског, Радоша Пауновића, порезника пете класе београдског пореског одељења, по пристанку, по потреби службе;

за писара друге класе среза ариљског, Светозара Протића, бившег среског писара исте класе;

за писара друге класе среза заглавског, Тешмана Николића, учитеља;

за писара друге класе среза копаоничког, Божу Петровића, бившег порезника;

за писара друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, Марка Палића, бившег среског писара исте класе;

за писара друге класе среза власотиначког, Мирка М. Лазића, бившег порезника;

за писара друге класе среза тамнавског, Божидара Ристића, писара прве класе управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара друге класе среза моравског, округа пожаревачког, Гаврила Милојковића, бившег порезника;

за вршиоца дужности писара среза јадранског, у рангу писара начелства прве класе, Саву Лепчиновића, порезника шесте класе београдског пореског одељења, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза качерског, у рангу писара начелства прве класе, Павла Јевтића, бившег судског писара;

за вршиоца дужности писара среза зајечарског, у рангу писара начелства прве класе, Чедомиља Ал. Јевђенијевића, административног чиновника шесте класе Министарства војног, по пристанку, по молби;

за вршиоца дужности писара среза кључког, у рангу писара начелства прве класе, Милана Радуловића, бившег полицијског писара;

за вршиоца дужности писара среза зајечарског, у рангу писара начелства прве класе, Васу Ј. Поповића, ванредног писара прве класе начелства округа тимочког, и вршиоца дужности писара среза заглавског, по потреби службе;

за вршиоца дужности писара среза подунавског, у рангу писара начелства прве класе, Божидара Марковића, вршиоца дужности писара среза млавског, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за писара прве класе начелства округа крајинског, Јована А. Симића, вршиоца дужности писара среза заглавског, у рангу писара начелства исте класе, по молби;

за вршиоца дужности писара среза рађевског, у рангу писара начелства друге класе, Вељка Јовичића, бившег учитеља;

за вршиоца дужности писара среза масуричког, у рангу писара начелства друге класе, Стојана Ђорђевића, бившег практиканта;

за вршиоца дужности писара среза левачког, у рангу писара начелства друге класе, Љубивоја Абдулића, бившег полицијског писара;

за вршиоца дужности писара среза заглавског, у рангу писара начелства друге класе, Младена Лаловића, писара исте класе начелства округа крајинског, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа тимочког, Василија Димитријевића, ванредног писара друге класе начелства округа нишког и вршиоца дужности писара среза нишког, по потреби службе;

за писара треће класе управе вароши Београда, Јовицу Вукосављевића, ванредног писара друге класе начелства округа ваљевског, и вршиоца дужности писара среза тамнавског, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа нишког, Димитрија Петровића, писара исте класе начелства округа тимочког, по потреби службе;

за писара друге класе управе вароши Београда, Милана Првуловића, бившег полицијског писара; и

за писара друге класе начелства округа крагујевачког, Николу Марића, бившег полицијског писара.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, ПМ 19005 23. јула, 1903. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I. на предлог Министра унутрашњих дела решено је да се:

Стојан Миловановић, писар прве класе среза моравичког;

Ђорђе Коцић, писар друге класе среза масуричког;

Милан Ц. Раденковић, писар друге класе среза зајечарског;

Миливоје Ђирић, писар друге класе среза грузанског;

Петар Стевановић, ванредни писар друге класе начелства округа врањског и вршилац дужности писара среза пољаничког; и

Сретен Петковић, писар друге класе начелства округа нишког, — на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, ПМ 19002 23. јула 1903. год. у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелствима

Чланом 26. закона о уређењу санитарске струке и правилима за среске и окружне болнице регулисана је служба у њима тако: да лекарски помоћник обавља уједно и дужност економа болнице.

Али, како је била несташница у лекарским помоћницима, а правилно снабдевање болница намирницама и осталим потребама није било могуће оставити без вичних руку, наређено је расписом од 21. маја 1881 год. СБр. 1962, да се досадањи економи задрже где је потребно и даље у служби под именом *првих болничара*.

Ти први болничари спадали су у ред нижих болничких службеника и њих је требало да поставља управник болнице, као једини одговорни чинилац и полагач свих рачуна.

У дугом низу година, а све са немања лекарских помоћника, постепено су у свима болницама избили на видик *економи* као неки особити чиниоци и нарочити службеници, ма да њих као такве не познају закон о уређењу санитарске струке и правила за среске и окружне болнице, и њих је постављао Министар унутрашњих дела, некад по предлогу управника болница, а некад по сопственом нахођењу, ма да по закону о уређењу санитарске струке Управник болнице поставља све болничко особље осим лекара и лекарских помоћника.

Управници болница, једини одговорни за све што се у болници уради, имали су често осетне неприлике са економима које нису сами бирали ни постављали. Ова двојност је реметила добру дисциплину и

јединство заповести, а по некад је била и изговор за нетачности и неуредности у вршењу службе, јер се увек могло указати на незгоду садањег регрутовања болничких економа.

Да би се тачно испунили законски прописи, по којима Министар поставља само управника — лекара — и лекарског помоћника, и правилно регулисала служба у болницама, ја сам на основу члана 26. закона о уређењу санитарске струке

решио:

да се прекине досадањи начин постављања првих болничара, и да их од сад бирају и постављају управници болница који су једини и одговорни за добар ред и правилно снабдевање и његовање болесника, а кредит потребан за њихове плате предвиђаће се увек у пројекту буџета.

Досадање економи болница разрешавам овим од дужности. Оне од њих који буду радом својим заслужили да и даље остану на дужности, управници могу задржати у служби с платом коју су имали.

Наређујем начелству да ово решење сачини управницима болница у свом подручју, и да им препоручи: да у бирању лица за прве болничаре буду увек врло обазриви, јер ће за сваку неправилност они једини бити одговорни.

ПМ 6846.

18. јула 1903 год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,
Стој. М. Протић с. р.

О јавној продаји*)

Г. Јањић, Касацијони судија, изнео је у прошлом броју овога листа неке своје мисли о вршењу јавних продаја. У томе своме напису нашао је за потребно, да и чиновницима филијала Управе Фондова даде упута, како им не би рад поништаван био од стране судова. За потврду својих мисли, навео је један конкретан случај, у коме је неки сиромаш писар скупо платио погрешно размемевање закона од стране првостепеног и Касац. суда.

Пре по што се улустим у доказивање погрешног схватања судског, морам да наведем то, да ни у једној врсти спорова нема тако разних и произвољних разлога наведених од стране суда, као што је то у споровима за поништај продаје. Свуда готово судови одмах стану на страну дужника и гледају да „му спасу имање.“ Услед тога је можда и дошло то: да у једној прилици Касац. суд ништи продају за то, што није објављена и у Смедереву, као окружној вароши, но само у Београду, где и јесте имање; у другој опет прилици првостепени суд ништи продају за то, што решење о осуди

дужника није постало извршно и ако је изречено на основу јавне исправе, па је сам суд писао за његово извршење; у трећој опет прилици суд ништи продају за то, што извршилац исте није доказао, да је она објављена 3 пута у „Српским Новинама,“ и ако терет доказивања лежи на ономе, ко тако што наводи итд. итд. сијасет судских разлога, који не могу да издрже никакву критику, и који само отежавају наплату и повраћање капитала повериоцу а тиме не чине никакву услугу ни кредиту, ни гласу правде.

Но да видимо сад, колико су умесни и законски разлози, које г. Јањић наводи.

1., Није потребно код интабулисаних тражбина саслушавати дужника шта одређује за продају. Према томе овде нема места примени §. 466. грађ. поступка. Код оваквих — интабулисаних — тражбина, нарочито код тражбина Управе Фондова, питање о томе шта дужник одређује за продају, свршено је још одмах у самом уговору о зајму. Ту је зајам дат на залогу, ту је залогу сам дужник понудио, поверилац на то пристао, и такав уговор не може се мењати вољом једне стране — дужника, да што друго одреди за продају, без приставка повериоцевог, а такав уговор не сме ни суд мењати на захтев само једне стране — дужника. Ово вреди за све време интабулација. Кад се зна, како се може добити интабулација на чије имање; одмах се може знати и да је ту свршено питање о томе, шта се одређује за продају у случају неплаћања. Ту је дужник саслушан, судски је то саслушање утврђено и сад га нико не може мењати без обострана приставка, те поништавати продају.

2., Под тачним описом имања не треба разумети и бунаре, балконе итд. Касац. је Суд поништио, истина, једну продају за то, што у огласу није казано, да на кући има балкон. Да су то ситнице, које се износе у недостатку стварних разлога, а хоће се пошто по то поништај продаје, — види сваки. Кад се зна, да се сваки на јавној продаји надмеће за себе, или као пуномоћник за другог, дакле, да је ту, на месту, где је имање, или у близини његовој, онда је претпоставка, да је он видео и разгледао оно што купује. Да ли има кога, који купује озбиљно какво имање, а да га не види и увери се шта купује? И ако у попису није означен салон, подрум итд. а означен је плац са свима комшијама и границама, као и зграда на њему, да ли то мења што ствар? Не мења ништа и онај, ко прави питање од тога, чини то за то, да отежа наплату, да изиграва повериоца. —

Има злоупотреба и неправилности у вршењу јавних продаја, али има и врло смешних судских разлога за поништај правилно извршене продаје. И што је још горе, судови се често пута не држе законског начела: да мора плаћати дуг, онај, који је дужан, па да према томе извршиоце продаја сматрају само као извршиоце тога законског прописа, но их сматрају као људе, који гањају и киње дужника. Овоме је можда узрок и то, што извршења код нас стоје по 15—20 година. А. Стејскал.

Полиција и електрика.

СВИЦА Н. ЕРБЕРА.

Недовољна организација полицијске службе у већим европским градовима одавно већ изазива умесне прекоре: често се дешава, да се чувар поретка не налази на своме месту баш у оном моменту, кад је његова присутност најпотребнија. Сем овога и број полицијских службеника односно није велики у големим градским центрима, са разноликим становништвом; зато да би полицијска служба могла стати на висину на којој треба да је, требало би пре свега повећати кадар службеника у најмању руку бар у десет пута; што је, наравно, скопчано са тако великим расходима, с којима не би могла изићи на крај ни једна градска благајна, па ма како она била богата.

Да би се повећао надзор на улицама и пијацама без увећаног броја полицијских стражара, америчка полиција обратила се за помоћ електрики, која је човеку учинила тако велике услуге, како у области индустрије, тако и у сфери приватног и друштвеног живота. Сви полицијски квартави у Њу-Јорку, Чикагу и другим већим градовима Сев. Америке снабдевени су разним електричним сигналним апаратима и справама, моторима и др. У двојшту полицијског бироа вазда, и дању и ноћу, стоји спреман аутомобил, који на први дати сигнал са брзином муње преноси неколико полицајаца на место догађаја.

Кад се догоди ма каква велика несрећа, на пр., кад се сруши каква зграда за обитавање, појави се јак пожар у густо насељеном дому, веома је важно, да се полиција што је могуће пре извести о догађају; те да предупреди панику. Кад се услед каквог уличног скандала скупи множина света, кад одпочне свађа, која прети да се изметне у битку, довољно је неколико полицајаца да умире распламтеле страсти. Али ако се пропусти згодан момент, ствар може да узме опасан обрт, најмањи жижак може да пређе у пожар, обичан окршај — у отворену општу узбуну, и тада се с тешком муком може повратити ред и помоћу стотину наоружаних људи.

Међу становницима великих североамеричких градова има веома много несаташних, немирних елемента, који са одушевљењем поздравља сваки неред на улици и одмах је готов да узме најживље учешће у томе. Полицијски стражари распоређени су, већином, у централним деловима града и на таком остојању један од другог, да у случају потребе стражар може оног часа позвати у помоћ само своја два—три најближа друга, који су у близини. Да би могла имати под руком већи број људи, америчка је полиција распоредила квартове на делове, и у сваком делу наместила стражару са четири стражара. Један од њих вазда остаје на месту за телефонску службу, остала тројица на први позив иду у помоћ на специјално електричном мотору. У задњем делу овога мотора удешено је нешто налик на ковчег или собицу, камо се може слободно сместити одрастао човек; овде обично смештају јунаке уличних скандала,

*) У прошлом броју изашао је у нашем листу чланак под истим насловом од г. Свет. Јањића. Ми пуштамо и ово мишљење г. Стејскала, те да на такав начин створимо могућност, да се питање о јавним продајама које је по наш јавни кредит врло важно, а међутим јако компликовано — изведе на чистину.

пијанице, изгреднике, опасне лудаке, који су случајно умакли из луднице. Са опасним лудима бива да се тешко могу савладати: полицајци се паште да не употребе оружје, јер знају, да се тиме може гомила да узбуни и отворено да узме у заштиту лудака, и онда ствар може да изазове врло рђав обрт.

У оваким случајевима одмах дају на знање најближим стражарама: после неколико минута већ се јављају стражари на мотору, уједињеном снагом угурају беснога у задњу преграду, затварају врата и у маршу носе заробљеника или у најближу болницу или у најближи квартал. Догађај се тако брзо сврши, а скупљена гомила жудна скандалних призора, мора да се разиђе, пошто је „инцидент“ исцрпљен. Полицајац који је дао сигнал узбуне, после неколико минута враћа се на своје место. У овом случају, ако би он морао сам да поврати ред, или да изгубљено дете одведе у полицијски биро, њему би требало најмање по сата, а за све то време на његову месту не би било никога, а међутим често се дешава, да се баш у оном тренутку тражи помоћ полицајца, кад је заузет вршењем своје дужности.

На какав начин амерички полицајац извештава свој квартал, кад се деси нешто тако, да је потребна присутност неколико полицајаца? На уличним фењерима, а тако исто на многим кућама, на дувару са спољашње стране, начињене су гвоздене скриње, које се отварају помоћу нарочитог кључа — справе за притискивање. Ови кључеви са гравираним на њима нумерама раздају се не само полицајцима на стражи, него и многим приватним личностима. Солидни јенки, противно европљанима, не само не показују распрострањену у културним стаљима европских држава немарност а често и презриви однос према полицији, него напротив, свима силама подржавају њезине представнике, врло добро сазнавајући, какав важан значај за друштвену безбедност има енергична, вредна, позорна полиција, која се брзо појављује тамо, где се њена помоћ осећа веома потребна.

Имајући у рукама кључеве сигналних ковчега, приватна лица могу у случају потребе, нечекајући долазак стражара, извести свој квартал о несрећи која се дешава. Полиција увек зна, који је управо дао знак узбуне: механизам сигналног ковчега удешен је тако, да кључ, који отвара врата ковчега, не може се извући из федера од катанца — он тамо стоји исправно, и само помоћу особите вештине, која је позната само полицајцима, може се извући из катанца. Па како на сваком кључу има нумера, а свакој нумери одговара у нарочито састављеном списку фамилија онога лица, коме је кључ издат, то је полицији, разуме се, увек знано, који ју је позвао; на овакав се начин избегава могућност злоупотребе њеног поверења.

Унутрашњи део ковчега напомиње собом сахат. Централни део апарата заузима циферблат у чијем је горњем делу утврђено електрично звоно и упоредо с њим мала полука. Доња половина циферблата подељена је на једанаест кругова, у сваком кругу налази се нумера, а под сваком нумером

— реч на пример: „лопови“, „неред“, „убиство“, „несрећни случај“, „у лудилу“ „опасан алкохоличар“, „пожар“ итд. По средини циферблата утврђена је дугачка метална казаљка, која се руком лако доводи у покрет; најзад се казаљка намести на реч, која означава узрок догађаја, а полука намештена на врху прелази доле. После неколико секунда почиње да звони електрично звоно за знак, да је сигнал чувен, и после два—три минута у највећој брзини на мотору јавља се дошавши стражар.

Полицијски мотор, сем мало пре споменутог ковчега за пијанце и полуделе, снабдевен је још ковчегом са лекаментима и материјалом за превржање, којим се врло вешто умеју користити полицајци, који су изучили практични курс давања прве помоћи у школи Самаријана. Сем овога, на мотору се налазе згодна носила; у случају потребе, њих наместе тако, да тешко рањен не осећа никакве потресе при пренашању у болницу.

Сигнални ковчези, а тако исто и други електрични апарати постављају се не само на улицама, но и у приватним становима по жељи публике.

Дати на знање полицији о предстојећој опасности може се користити и телефоном, али треба имути у виду, да у свима градовима централна телефонска станица не ради по целу ноћ; друго, бивају и такви случајеви, да се на телефону не може никакво говорити, или онај, коме треба помоћи не може ни корака учинити из своје собе, бојећи се насиља од разбојника који су се већ увукли у стан. Јавља се помоћ и налази врата затворена — нико их изнутра не отвара и онда се морају разваљивати, и та се операција може дуго да отегне, тако дуго, да помоћ буде излишна.

Да би се избегли оваки случајеви (сигнални апарати, који се налазе у полицијској стражари) довили се и томе. Дежурни чиновник у полицијском бироу чује звоно у сигналној соби. Он гледа на велику таблу, приковану на зиду, и види, да на њој нема једног заклопаца: — рецимо, № 47 тражи помоћ. Оног момента, кад падне заклопац, одскачу вратанца металног ковчега, у коме су налик на лепезу распоређена дугуљаста нумерисана удубљења; у удубљењу за № 47 леже два у хартији завијена и запечаћена кључа; један од општег улаза у стан, други од врата стана, где живи № 47. Имајући у рукама ове кључеве, полицајац без сваке сметње може се обрести у соби, где се налазе незвани гости.

Америчани су пошли још даље у области полицијске сигнализације: данас они установљавају електричне сигнализационе апарате чак на прозорима, вратима, касама с новцима, на кутијама, где се чувају драгоцености и т. д. Ако какав зломишљеник нечујно отвори прозор или врата, помоћу удешеног кључа и других лоповских инструмената, онда одмах зазвони сигнал у полицијској стражари, и пре него се домаћи пробуде, пре него љубитељ туђе сопствености успе да се увуче у стан, да би отпочео свој „посао“, полиција је већ ту, кућа опкољена полицајцима и збуњеном лопову не остаје друго, но да се покори својој судби.

Сигнализационим апаратима, утврђеним на прозорима и вратима, највише се користе господари богатих магацина: ако зломишљеник није уверен, да у даном магацину нема никаквих сигнализационих справа, он се никада неће решити да се увече обичним начином, средством разбијања, у унутрашњост просторије, из страха да ће насигурно пасти у руке полиције.

Свака поправка у ствари друштвене сигурности, увек је корак напред на путу културе и прогреса.

Не би ни нама сметало, да се бар у најмањој мери користимо овим усавршавањима, које је изумео практични геније Јенки, и која донекле гарантују живот и имање становника. Можда ће који читатељ рећи, да је то још рано за нас, и да би место трошкова на ове скупе апарате, боље било да порадимо на подизању наравствене висине оног стаљега друштвеног, који нам лиферује највећи кадар преступника и за тај новац да подигнемо неколико просветних установа, али не треба заборавити и етику, и психологију, и бијологију, и психијатрију и економски поредак друштва политичку економију, и социјологију, али још на повољно решење овога у најближој будућности не можемо рачунати. Да би смо смањили преступе, неопходно је у многоме поправити како економни тако и наравствени поредак друштва. Поправке у овој области, као што показује искуство, врше се врло споро, и по томе ове мере борбе са антисоцијалним инстинктима појединих индивидуа, које је изразио живот, у савременом стању ствари не могу се отиснути, па ма какве те мере „пресецања“ биле у опште примитивне и грубе.

Елвал.

О одговорности малолетних преступника.

Познати писац Штилман расправља интересантно и дубоко важно питање о одговорности малолетних преступника, по старим и новим погледима у кривичном законодавству.

„У данашњим кривичним одредбама“ говори Штилман, нема слабије тачке од одредаба о малолетним нарушитељима кривичног закона. Кривични кодекс треба да је пре свега друго угодно средство за борбу с преступношћу. Казна треба да је моћна да делује на сваког преступника *in concreto*. Казнена радњивост државе треба да је управљена не на освету над оним који је погресио, него на предупређивање других преступа. И баш од тога главног начела треба полазити и при избору казне, која се одређује сваком поједином преступнику.

„Савремена стварност ни из далека не задовољава те потребе. Идеја накнаде, освете још скроз прониче кривичне одредбе, и нигде се она не појављује с таквом очевидношћу, као у том критеријуму, који је положен у основ различног односа кривичног закона према малолетним и одраслим преступницима....

„Казна још једнако носи карактер наплате злим за зло и по томе противници

такве једне садржине потпуно доследно почели су своју критику покушајем — који се може сматрати у данашње време као потпуно успешан — да се дискредитује онај одељак кривичног законодавства, чија савремена конструкција логичком неизбежношћу потиче из начела равномерне накнаде, које и данас влада у кривичном праву. Садашњи кривични кодекси, који су кроз проникнути идејом равномерне правичности, изводе свој систем понашања према малолетним преступницима из „мање кривичности“ њихове. Малолетност преступника — то је основ за блажије понашање према њему.

„Критичари садашњег система прилазе том питању сасвим с друге стране. Незрелост преступника интересује њих не као околност која умањава кривицу, него као околност која увећава вероватност морално-социјалне поправке преступника. Њима је главно васпитно поправљајући рад са малолетнима. „Највећи део малолетника који су признати за криве, чине они којима је потребан трајан и строг надзор“. Они којима не треба такав надзор а тако исто и они који не дају наде на поправку, губе се у општем броју осуђених, као што се до сад видело из многобројних примера.

За сваку од поменутих категорија малолетних преступника предлаже се са свим нарочити начин кажњавања, који оставља Суду веома широк простор за кретање горе и доле.

Тај поглед добио је, по општем признању, потпун израз у два параграфа пројекта општег швајцарског кривичног законика, који се односе на малолетне преступнике. По томе текст тих параграфа показује се као врло zgodан за познавање главних тачака оних предлога, који су претресани у току последњих двадесет година.

§ 9. I. „Дете које је у тренутку извршења престапа било млађе од 14 година, не подлежи кривичном исљењу.

II. Ако дете поменутог узраста изврши дело кажњиво по закону као преступ, то га органи судског излећења предају администрацији, чија и јесте брига о деци која су почела грешити ако се она налазе у околини која деморалише, немају неге и надзора, или су морално покварена.

III. „У оскудици тих момената, администрација предаје дете школском савету. Савет кажњава дете затвором или укором.

§ 10. I. „Ако је малолетноме било у тренутку извршења дела више од 14, али мање од 18 година, онда судија испитује ступањ његове умне и моралне зрелости. Ако је умни и морални развитак малолетника заостао и налази се на једнаком ступњу са развитком деце која нису достигла 14-то годишњи узраст, то се на њега примењују правила, која су одређена за децу до 14 година (§ 9.); а ако се његов умни и морални развитак налазе на вишем ступњу, то судија одређује, да ли је малолетнику потребан строг и трајан надзор и старање.

II. Малолетнога, коме не треба трајан и строг надзор, судија кажњава укором или усамљеним затвором од 3 дана до три месеца. Усамљени затвор проводи се у простору, који не служи као место за казну, одраслих преступника.

III. Малолетнога, коме треба трајан и строг надзор, судија предаје на рок од једне до шест година у завод за поправку младих преступника. Ако је малолетник толико покварен, да не може бити примљен у завод за поправку, то га суд осуђује на рок од 3 до 15 година у дом заточеника за малолетне преступнике. Док такога дома не буде имало, малолетник се осуђује на обичну казну, која се одређује, наравно ублажену.

IV. „Ако се по истеку $\frac{2}{3}$ одређенога рока малолетноме покаже да је смер поправке постигнут, то надлежни орган може, по саслушању мишљења чиновника тога завода, у коме је малолетник издржавао казну, ослободити малолетника. Орган коме припада право ослобођавања пре рока, брине се заједно с оним лицима, која се налазе на услузи у уређењима патроната, о томе да нађе издржања малолетноме и да пази на њега. Ако малолетник злоупотребује слободу, која му је повраћена, то се он по ново враћа у завод. Време које је он провео до ослобођења пре рока, у име казне, не рачуна се. Ако се малолетник добро влада у току времена, на које је он био ослобођен пре рока, то се ослобођење сматра као коначно. После ослобођења малолетник остаје у току од 1—5 година под надзором уређења патроната.

„Довољно је изложено“ — говори Штилмаг, — ради тога да би се видело каква дубока провала одваја владајући систем од будућег поретка, коме се као предвесник јављају одредбе швајцарског пројекта, које смо горе навели. Ту је с једне стране — систем који су измислили теолози и усвојили правници „који изводи правичност“, који никако не води рачуна о индивидуалности преступника, који свакоме одмерава „казну коју је заслужио, који се строго придржава начела „равномерне накнаде“; а на другој страни — правосуђе које је основано на изучавању живе личности преступника, које не ради са смером освете него које је проникнуто јаком вером у могућност успешне борбе с преступом. Није тешко погодити на чијој ће страни остати победа.“ —

ЖЕЛЕЗНИЧКИ ЧУВАР

НОВЕЛИСТИЧКА СТУДИЈА

Герхарта Хауптмана

I.

Железнички чувар Тил седео је сваке недеље у цркви у Ној - Цитау-у, сем у дане кад је био на служби или кад је био болестан или кад би спавао. За ово десет година био је двапут болестан: једанпут га је ударило парче угљена што је при пролазу воза спало са тендера на машини, те му размрскало ногу и откотрљало га у ров крај насипа; други пут га је опалила по сред груди винска боца што је полетела из брзога воза кад је овај протутњавао поред њега. Сем ова два несрећна случаја, ништа га више није могло задржати да не дође у цркву, кад год је само имао слободна времена.

Првих је пет година морао сâм чистити пругу од Шен-Шорнштајза, једне колоније на Шпреји, па на овамо до Ној-Цитау-а. Једнога лепога дана искрену он затим с неком слабуњавом и болешљивом женом, која је, као што је свет говорио, рђаво пристајала уз његову херкулеску прилику. И опет једне лепе недеље после подне, пружи он свечано пред олтаром своју руку овој истој жени. Две је године тако седела ова млада, њежна жена крај њега на црквеној клупи; две се године њено фино лице упалих образа нагињало над стародревни псалтир покрај његовога, сунцем опалеог —; и одједанпут чувар је опет седео сâм као и пређе.

Пре неколико дана звоно је огласило некога: и то је било све.

На чувару се, као што је свет тврдио, једва и опајала каква промена. Дугмета на његовој чистој празничној униформи била су очишћена као и пређе, црвена му је коса била добро намазана зејтином и по војнички раздељена као и увек, само што је мало више спустио свој широки, космати врат и само што је још усрдније слушао проповед или још усрдније певао, усрдније него што је пређе радио. Било је опште мишљење да га се смрт његове жене мало коснула; и ово мишљење би потврђено, када се Тил после годину дана по други пут ожени, и то једном дебелом и јаком женом, краварком из Алте-Грунда.

Па и свештеник, кад Тил дође да се пријави за веридбу, запита га замишљено.

„Дакле већ хоћете да се поново ожените?“

„Не могу ја водити кућу с мртвацем, господине попо!“

„Па оно тако је... али ја као велм... ви сте мало пожурили.“

„Дете ме на то нагони, господине попо.“

Тилова је жена умрла на порођају, а дете што га је донела на свет, остало је у животу и добило име Тобијас.

„Ах тако, дечко“, рече духовник и махну руком показујући да се тек сад сетио малишана. „То је нешто друго — па где сте га остављали док сте били на служби?“

Тил сад исприча како је Тобијаса био дао некој старици, како се код ње једном умало није сав опрљео, како се други пут скомбрљао са њеног крила на земљу, али је на срећу, добио само велику чворугу. Не може то тако више ићи, вели он, особито кад је дечко слабуњав као што је он потребна је сасвим нарочита нега. Због тога, а и зато што је покојници говорио да ће се вазда из све снаге старати за добро детине, он се и одлучио на овај корак.

За овај нови пар што је сад сваке недеље долазио у цркву, свет баш ништа није имао да каже. Некадашња краварка као да је била створена за железничког чувара. Једва ако је била за пола главе мања од њега а удови су јој били развијенији од његових. А и лице јој је било исто тако грубо изрезано као и његово, само што се на њему није оцртавала онако добра душа као на његовом.

Ако је Тил желео да у својој другој жени нађе неуморну радницу, узориту домаћицу, онда му се та жеља изванредно испунила. Али је он, и незнајући за то, узео са својом

женом још три ствари: грубу заповедничку душу, цандрљивост и бруталну страст. После једно пола године, цело је ово месташце знало ко води прву реч у чуваревој кућици. И чувара су жалили.

Срећа је за ту женетину што је добила за мужа тако добру овцицу као што је Тил, говорили су расрђени мужеви; има их код којих би она страшно награбусила. Та морала би се та „животиња“ припитомити, говорили су, па ако друкче не иде, онда и батинама. Мора се она пропустити кроз шаке, али само онако како јој приличи.

Али Тил, и поред својих жилавих руку, није био дорастао да је пропусти кроз шаке. Оно због чега се свет срдио, њему као да је задавало мало главобоље. Мучки је сносио бескрајне буквице своје жене, а кад би што кадгод и одговорио, лагани темпо и тихи, хладни тон његова говора чудновато би одскочили од оштре грдне његове жене. Спољни свет као да му је мало што могао наудити: као да је у себи имао нешто чиме је све зло што би му се причинило, богато враћао добрим.

Крај све његове вечите флегме, било је тренутака када он није дозвољавао да се с њим ко шали; то је било вазда после таквих ствари које су се тичале Тобијаци. Његова попустљива природа, добра као у детета, добијала је тада некакву чврстину, којој се није усуђивала противити ни тако дивља душа као што је Ленина.

Међутим, ти тренуци у којима је он показивао ту страну своје нарави, бивали су с временом све ређи и ређи док их најзад није сасвим нестало. Тако исто не стаде у у другој години и онога особитог трпељивог опирања што га је у првој години показивао према Лениној жељи да она влада. Он више није ишао на службу с оном пређашњом равнодушношћу, кад год би само имао какву сцену с њом а не би је најпре умирио. Он се често у последње време и понижавао да је моли да се одобровољи. Није му више његово осамљено место усред борове шуме у крајини било најдраже боравиште. Благе успомене на његову покојну жену, успомене којима се он сав подавао, биле су сад изукрштане мислима и живој жељи његовој. Није се сад враћао кући мрзовољан као у прво време, већ са страсном мржњом, ма да је пређе често бројао сате и минуте до времена кад ће га разрешити од дужности.

Он, који је са својом првом женом био везан неком више духовном љубављу, потпао је силом грубих нагона под власт своје друге жене, и постао најзад готово безусловно зависан од ње, у свему. — Покашто је осећао грижу савести због овога преокрета ствари, и требало му је много изванредних средстава, да само помогне себи. Тако је своју чуварску бараку и пругу, о којима се имао старати, кришом стао сматрати готово за освештано земљиште, које је требало да буде посвећено само дусима мртвих. Свакојаким разлозима досад му је збиља и пошло за руком, да своју жену задржи да га не прати овамо.

Он се надао да ће и даље тако моћи радити. Она није знала којим правцем да удари те да нађе његову „чатрљу“, којој није знала ни нумере.

Тиме што је Тил на тај начин умео да време које му је стајало на расположењу, савесно подели између живих и мртвих, он је одиста и умиривао своју савест.

Истина често, а нарочито у тренуцима својих осамљеничких молитава, кад је збиља био душевно везан са покојницом, — он би угледао свој садањи положај у правој светлости, и згадио би се на њ.

Место што га је чувар имао сад већ пуних десет година без прекида, било је пак својом одвојеношћу, чисто створено зато да потпомогне његове мистичне наклоности.

Од свих страна бар за три четврти сата удаљен ма од каквог људског стана, стајао је његов кућерак усред дубраве, баш поред самога пута који је прелазео преко шина и на коме је чувар имао да диже и спушта бране.

У лето су пролазили по читави дани, у зиму по читаве недеље, а преко пруге не би прешла ни једна људска душа сем чувар и његов колега. Само су време и четири годишња доба, својим периодичним враћањем, доносиле једну једину промену у ову пустару. Лако је прегледати све докљаје који су, сем она два несрећна случаја, прекинули уосталом правилан ток службе Тилове. Пре четири године био је пројуррио овуда засебан воз царев који га је одвео у Брелаву. Једне ноћи, у зиму, прегазио је брзи воз једнога срндаћа. Једнога топлога летњег дана, Тил је, прегледајући пругу, био нашао једну запечаћену боцу вина; била је врела као жар. Мора да је у њој што добро, мислио је он, јер кад ју је отпечатио појуррио је из ње као неки водоскок; очевидно у њој је нешто кључало. Кад је Тил ову боцу метуо у плочину, на обали једнога шумског језера, да се расхлади, некако је нестале одатле, и он је тај губитак још жалио и после толико година.

Нешто мало разонођења давао је чувару један извор баш иза саме његове кућице. С времена на време долазили су на њ да пију воде радници који су у близини радили на прузи и око телеграфских дирека, и при том се наравно помало проразговарали с њим.

Тобијас се развијао врло лагано: тек крајем друге године свога живота научио је да иде и једва да поштогод каже. Према оцу је показивао неку особиту наклоност. Што је он разумнији бивао, то се и стара љубав очева све више будила. У колико је пак она расла, у толико се смањивала љубав мањихина према Тобијасу, па се чак стала окретати у приметну антипатију, кад Лена, после друге године, роди тако исто мушкарче.

(Наставиће се)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам, од разних лица, ова питања:

I.

„У члану 116. закона о општинама речено је, да плата општинском деловођи, у општинама до 500 пунолетних грађана, не може бити мања од 360 динара, а у осталим општинама од 720 динара.

И ако је закон овако одредио, опет неки одбори, у општинама преко 500 пунолетних грађана, не остављају горњу плату у 720 динара, него одређују испод горње суме.

Да ли овакав поступак општинских одбора има законскога ослонца, или је у општинама испод 500 глава најмања плата 720 динара?”

II.

„Да ли се за благајника општинског, по чл. 110 закона о општинама, може изабрати и председник дотичне општине, ако одбор хоће, јер има таквих случајева, а закон, међутим, не вели изрично, да то не може бити?”

III.

По измени чл. 136. закона о шумама, од 16. маја 1902 год. дужан је шумар, подшумар или чувар, кад ухвати неког у горосечи или с дрвима на путу из државне шуме, да о томе поднесе писмени реферат општинском суду у року од 24 часа.

Кад општински суд прими овакав реферат, он је дужан да у року од 24 часа изађе на лице места, и у присуству шумара, окривљеног и два присутника учини потребан увиђај.

Много пута догоди се, да се овим извиђајем утврди: како место, где је сеча учињена, није својина државна, већ онога, који је сечу учинио, што он утврди у смислу чл. 1. т. 4. закона о шумама, али се власти не обзиру на ово, него ипак ствар спроводе суду, и тек се човек тамо курталисава беде, која га је снашла.

Има ли могућности, да овакви случајеви у опште не иду чак до суда?”

IV.

„Један порески обвезник ослобођен је плаћања личног пореза због старости, али без овога плаћа 15-80 динара непосредног пореза. Он је записан у распореду бр. 6 први, а његов син, који плаћа порез на личност, други.

Који од њих двојице има право гласа за посланика и општинске часнике, и да ли ослобођени мора да плаћа свештенички бир?”

V.

„По закону о општинама одобрено је, да се две или више општина могу спојити и образовати једну општину, а тако исто и поједина села одвојити од једне општине и спојити са другом, кад саме општине или села то затраже.

Наслањајући се на оваква законска наређења, поједина села општине калске покушавала су цео прошле године, да се одвоје од досадашње општине, али нису могла успети, јер је среска власт увек враћала те захтеве са напоменом: да није учињено све што треба по закону за одвајање.

Како није нестало узрока, због којих је разгруписавање тражено, јер је то учињено због даљине од општине и других негода, то сељани и сада траже разгруписавање.

Да би се, пак, ово могло постићи, моли се уредништво да објасни: шта све треба учинити, па да се одвајање може учинити, и да среска власт не би опет казала: „нису испуњене све законске формалности.”

VI.

По члану 6. садањег закона о општинама, свака општина мора имати најмање 200 пунолетних грађана.

Изузетка може бити само у случајевима чл. 6 поменутог закона, тачке друге.

Наше село Гор-ље у равници је и не стоји у изузетку од услова изложених у првој тачци члана 6.

Она има 150 пунолетних грађана и 70 странаца (људи који живе у другим општинама, али имају имања у атару нашега села и ту плаћају порез).

Сз овим бројем пореских глава, наше је село до сада само сачињавало општину, али сада неки налазе, да се странци не рачунају, и да, по томе, наше село не може само сачињавати општину.

Моли се уредништво за потребно објашњење.

На ова питања ми одговарамо:

I.

Довосећи чл. 116 закона о општинама, законодавац је имао намеру, да положи општинског писара колико толико обезбеди од самовоље и неувиђавности појединих одбора, па је одредио од које суме не може бити мања плата деловођи, узимајући код општина испод 500 пунолетних грађана као минимум 360 а у осталим општинама 720 динара на годину.

Према овоме одбор одређујући плату општинском деловођи, не може силазити испод овога минимума а већу плату може дати, што зависи од прихода, којима општина располаже и рада и способности онога, који се на положају деловође налази.

II.

У члану 110. закона о општинама, не стоји, истина изречно да за благајника не може бити изабран председник општине, али се из оне напомене: „ду који може бити један од изабраних кметова,“ види тежња законодавчева, да се од тога одстрани председник, пошто је он, по члану 107 поменутога закона и чл. 12. закона о окружним, среским и општинским буџетима, наредбодавац, те би се, кад би био и благајник, јављао у двојакој улози благајника и наредбодавца самоме себи, што не може бити.

III.

У случајевима, кад се извиђајем, чињеним на лицу места утврди, да је земљиште, на коме је горосеча учињена, несумњива својина државна, и да је дотично лице учинилац дела, па се то записником утврди у смислу измене члана 136. закона о шумама, онда такве кривце власт среска спроводи суду по члану 139 поменутога закона за три дана неулазећи у даље извиђаје.

Али, кад окривљени не признаје да је учинилац дела, а на делу није ухваћен, или се породи питање о томе: да ли је место, где је сечу вршио, својина државна или његова, онда по трећем ставу поменутог члана 139. и последњој тачци чл. 136. закона о шумама, настаје редовно извиђање по кривичном судском поступку.

У томе случају, окривљени има права да поднесе доказе о својини, који се траже чл. 1. тачкама 1, 2, 3 и 4. закона о шумама, и ако истражна власт нађе да одговарају закону, њој ништа не смета, да над окривљеним прекине истрагу у смислу § 29 крив. судског поступка, неспроведећи кривца суду.

IV.

Без обзира на то, што је старешина задруге ослобођен плаћања пореза на личност, он има право гласа за избор посланика и кметова, кад плаћа 15-80 динара непосредног пореза.

По најновијем Уставу и његов задругар има исто право гласа, ма да је у распореду бр. 6 записан као други.

Што се тиче питања, да ли лице, ослобођено плаћања пореза на личност, подлежи плаћању свештеничког бира, ми смо у једном од прошлих бројева дали опширно и исцрпно обавештење, и сада нема потребе да га понављамо.

Како нам, пак, ово питање, које долази после датог обавештења, казује: да многи не траже рубрику „Поуке и обавештења,“ а овамо чине питања која су исцрпно расправљена, то и овом приликом напомињемо, да таква питања нећемо ни узимати у обзир.

Нека сваки општински службеник прочита ову рубрику, јер од тога може имати само користи, а никако штете.

V.

Кад једно село зажели да изиђе из састава досадашње општине, оно може то учинити на начин изложен у чл. 8 и 9 закона о општинама, у вези са чл. 62, 63 и 64 истога закона.

Ту нема неких нарочитих формалности, нити су, у осталом, ту лежали узроци, што раније није учињено по захтеву села.

Кад се, дакле у смислу члана 62 донесе одлука на засебном збору, и њоме а и ранијом погодбом уреди све како ће се заједничко имање уживати, онда се та преставка шаље надзорној власти, а она г. Министру унутрашњих дела да чини даље кораке у смислу чл. 765 Устава.

VI.

Ако не стоје узроци из другог става чл. 6 закона о општинама, да ваше село може образовати општину са мањим бројем од 200 пунолетних грађана, онда оно не може остати по ономе броју пореских глава, које живе у другој општини, а имају имања и плаћају порез у вашем селу, јер закон изречно тражи да једно село има 200 пунолетних грађана, а не пореских глава, и то још оних, које живе у суседним општинама.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Драгоје Петковић из Старог Вла, среза ариљског, округа ужичког, који је био на занату код Срећка Милосављевића, отумарао је незнано куда од свог газде пре месец дана и није се још вратио. Драгоје има 14 година, омален је, у опште црномањаст, очију црних, образа округлих, чело обично, нос правилан, уста умерена, особених знакова нема.

Моле се све полицијске власти, да Драгоја живо потраже и нађеног упуте начелнику среза жичког, с позивом на Бр. 8158, УБр. 21799.

Мита и Стеван Ђорђевић скитнички цигани окривљени су код среза крагујевачког, за више извршених крађа, и пре него што су узети на одговор побегли су. Мита је стар 50 до 60 год., ниског раста, косе црне, бркова црних, у опште црномањаст, на челу има белегу од каменог ударца, од одела има: гуњ, чакшире од црног сукна, на глави штофани шешир, на ногама опанке. Стеван има 40 год. сувољав, висок, у опште црномањаст, бркова великих, не брија се, без других знакова, од одела има на себи: панталоне и капут од црна

штофа, на глави шешир, на ногама опанке. Моле се све полицијске власти да Миту и Стевана најживље потраже, у случају проналаска спроведу их начелнику среза крагујевачког, с позивом на Бр. 6834, УБр. 21990.

Секула II. из Трепче, округа рудничког, пре два дана ступио је у службу Стевана Николића, шефа месне контроле у Смедереву, побегао је одмах од истог Стевана чим га је оденуо. Секула има 16—17 год., средњег је раста од одела на себи има: капут и прслук од беличастог пепељавог лесковачког платна, панталоне грао, на глави официрску шубару, а на ногама опанке. Моле се све полицијске власти, да Секулу живо потраже и нађеног спроведу начел. окр. смедеревског, с позивом на Бр. 5890. УБр. 21876.

Непознат лопов ноћу између 9 и 10 о. м., удешеним кључем отворио је кунска врата, и на опасан начин извршио је крађу ствари г. Мих. Вукосављевићу, пензионару из Крагујевца, па незнано где побегао. Лопов је украо следеће ствари: капут и панталоне половне, од штофа са попречним пругама, црне пепељаве боје; 3 бела чаршава за постеле; 3 бела чаршава за јоргане; 4 беле навлаке за јастуке велике; 5. белих салвета; 4 женске кошуље, од којих једна има монограм „Д“; 1 мушка кошуља, 8 пешкира, 8—10 цених марама са монограмом Д В и М В, све у вредности 160 динара. Моле се све полицијске власти, да лопове и покрађу живо потраже и нађене спроведу начел. окр. крагујевачког, с позивом на Бр. 12141, УБр. 21885.

Непознато лице 11 ов. м., Светолику Хаџи Манојловићу, пешадијском капетану у оставци, украо је из цера цени сат, и то око 1 часа по подне, када је на клупи у финансиском парку спавао. Сат је сребрн са 2 законца, система лонжин, на малом ланчићу; купљен је у радњи Браће Антонијевића, и на себи носи жиг исте радње под № 639717. Моле се све полицијске власти, да живо потраже лопова и покрађу и нађеног спроведу Управи града Београда, с позивом на Бр. 21948.

Сава син Раице Перића, из Сиракова, 12 ов. м. у вече око 7—8 часова, из заседе пуцао је на председника општине сираковачке Жипку Васића, који се из механе кући враћао, и овоме је нанео лаку повреду телесну; па је по сазнању на коњу побегао наоружан пушком прибодивом и муницијом око појаса пут Шапини срезу пожаревачком. Сава има 19—20 год. повисоког раста, сувољав, плав. коса жућкаста, без бркова је, од одела има на себи: црне сукнене чакшире и црни гуњ; на глави носи црни штофани шешир а и шајкачу. Моле се све полицијске власти, да Саву живо потраже и нађеног спроведу начел. ср. у Градиште, с позивом на Бр. 9266. УБр. 21965.

Светозар — **Тоза Пешић** из Баточине, који се бави израђивањем и продајом муштикала, извршио је крађу новаца Глигорiju Јовановићу из Ботуња, па побегао незнано где. Крађу је извршио између 4 и 5 ов. м., кад су били у механи заједно. Моле се све полицијске власти, да Светозара живо потраже и нађеног спроведу начелству округа крагујевачког, с позивом на Бр. 11941, УБр. 21695.

Непознати лопови, ноћу између 18 и 19 ов. м. украли су једну кобилу Трифуну Марковићу, тежаку из Бачине, кобила је длаке отворено доратасте, на челу цветаста, реп јој потсечен, на лево задњој нози више колена има

знак убоја од конопца, кована у све четири ноге, стара 3 год. Моле се све полицијске власти, да живо потраже и допова и покрају, и нађене спроведу начел. среза ражењског, с позивом на Бр. 6110 УБр. 22688.

Јанко — Евстатије — Ваиљев, бугарски поданик, 22 ов. м. рано најутра побегао је из затвора начел. среза у Прељину, исти је осуђен бугарским судовима на 10 година робије, и требало је да се преда бугарским властима. Јанко има 23 год., средњег је стаса, образа округло косе смеђе, очију плавих, бркова малих; од одела однео је на себи: капут и шајкачу од плаве хохе, копоран од црног сукна, чакшире од црне чохе, на ногама опанци, кад говори меша више бугарске речи и има бугарски акценат. Моле се све полицијске власти да Јанка живо потраже, и натраг спроведу начел. среза у Прељину, с позивом на Бр. 8440, УБр. 22704.

Јован — Радован — Спасов Радовић, Црногорац, стар 35 год., средњег раста, смеђих бркова, очију кестењавих, на десној или левој руци има знак крста, — 16. јуна ове год. обио је касу и из ње украо 25.000 франака своје газди италијанском банкарџу Левију Мадлану у Солуну, код кога је био гаваз.

После извршене крађе побегао је у Србију а има и пасош на име Јанка Константинова.

Скреће се пажња свима полицијским органима на овога Јована, кога у случају пропаласка треба одмах ухапсити и саслушати, па га спровести Управи Београда, с позивом на број 22718.

НАЂЕНО

19. пр. месеца, у атару општине Ђуприске, нађен је један коњски ам, који се и данас налази код поменуте општине. Ам је полован, дешњак, на њему су све пређице и кључеви, оп-

сењени — бели. — Моле се све полицијске власти, да сопственика живо потраже и нађеног упуте начел. округа моравског, с позивом на Бр. 9507. УБр. 21702.

ПОЛИЦИЈСКЕ ВЕСТИ

Пре неколико дана украђен је Станку Васићу, кафеџ. оvd., бриљантски прстен, који је у Бечу плаћен 700 круна.

Када се је обратио Управи Београда за помоћ, није било готово никаквих знакова, којима би се пошло трагом за крађивцем; али већ трећег дана у рукама власти био је лопов и прстен, који је већ био прешао у четврте руке.

II

У прошлу суботу дође у Управу Београда г. Владисав Марић, пешад. потпоручник, и изјави, да му је оног часа неко из његове канцеларије са стола дигао сахат цепни са новчаником, у коме је било неколико комада златног новца. Није знао, на кога ће да сумња али вели, да су војници видели, да је из зграде истрчао неки босоног деран.

Одмах је из Управе наређена потера за овим дечком, и кроз непуну сахат и по доведен је у квартал врачарски мали лопов Никола Ђорђевић и са сахатом и са свим новцем.

Ова два случаја вредно је забележити, јер по брзо постигнутом успеху наше полиције и енергичном поступању можемо бити уверени у добру личну и имовну безбедност, на којој бле наши полицијски органи.

КРИМИНАЛНЕ БЕЛЕШКЕ И ДОГАЂАЈИ У ЗЕМЉИ

4. јула око 7 сати увече приликом разбијања стена динамитом, погинуо је Петар В. Куркан, зем. из Сига ср. млавског. Чиновник са лекаром отишли су на лице места ради увиђаја и прегледа погинулог.

Поку између 4. и 5. јула Живко Милошевић из Дворице, у срезу беличком у одбрани своје породице ранио је опасно револвером свог оца Стевана Милошевића, од које је повреди Стеван 6 јуна умро. Предузета је истрага. Кривац је у рукама власти и кривицу признаје.

5. јула у вече Панта Јерков, колар из Жаркова, среза врачарског, у свађи са Радом Личанином, ковачем онд. убио је овога ножем. Кривац Панта је у рукама власти, дело признаје.

6. јула око 5. сати по подне на међи атара села Церовца и Војиновца погинуо је Љубомир Живуловић, теж. из Церовца, округа крагујевачког. Њега је из пушке убио Веселин син Јована Радосављевића, из Војиновца среза крагујевачког. Кривац је у рукама власти а истрага се води.

7. јула Димча Косте Стаменковића, из Пањевља, округа врањског, убио је Петра — Петруша — Димитријевића, онд. Убица је у рукама власти, дело не признаје, истрага се најживље води.

6. јула. Милорад Кретић, из Азање, округа смедеревског, у свађи због имања убио је из пушке Милију Ђ. Кретића, онд. Кривац је у рукама власти. Истрага се води.

Између 6. и 7. јула непознато лице ударило је коцем по глави Јовицу Ђорђевића, из Барича, среза посавског, од кога је ударица умро. Кривац није пронађен, али се трага.

7. јула Милош Лукић, из Крупаје, у срезу хомољском, убијен је из освете од непознатог лица. Убијство је извршено из пушке — репертирне, јер је на месту убијства нађено челично зрно. Истрага је предузета и изгледа су, да ће се убица ускоро пронаћи.

7. јула на подне непознати зликовци убили су на атару села Сиге и Милатовца, среза хомољског, Ивана сина Илије Китана, ондашњ. Иван је најпре ударен по глави па после преклап ножем. Убијство није учињено из користољубља. Истрага је предузета.

8. 9. и 10 јула обновљен је у варошици Баточини сточни панађур, са кога је извезено 95 вагона крупне стоке, а и остали обрт са производњом био је добар. Сумњивих лица и кесароша дошао је повећи број на панађур, но сви су похватани и позатварани. Они су кажњени пресудом на затвор док траје панађур и 11. јула пре подне протерани су сви стражарно начелнику среза беличког да их задржи док панађур у Свилајци не прође. Првог дана вашара око 7 сати пред вече, нека сумњива и непозната лица, њих 10—12 на броју, у реону општине брзанске код државног Рогота, када их је друмска стража приметила и хтела задржати, напали су на ову штаповима и с њом се потукли, па када су стражи сељани у помоћ притекли, нападачи су се повукли у реон среза лепеничког са отпором, пуцајући на стражу и сељане из револвера, које су сви при себи имали, али нису никог ранили, а стража није на њих пуцала. Осим овог догађаја, другог дана панађура око 4 сата по подне неки Марјан Стевановић, слуга, из Планинице, среза трстеничког, почео је напит под шатором правити неред и када су га служитељи опоменули, да миран буде, исукао је нож и напао на њих, но ови га савладају и поведу у затвор, Кад су га из панађура догнали до Ђуприје, која води у варошницу, а поред које се са обе стране налазе гомиле наслаганог камења, народ у гомили, који их беше пратио, мислећи извесно, да је коме кесу осекао, почне га камењем гађати и неколико га хитаца по глави ударе, те га крв облије и с муком га послуга од народа одбрани. У овој галами нехотично је повређен каменом у чело и Стојадин Петровић, тежак из Горње Баточине. Оба повређена однета су на лечење у крагујевачку болницу. По овоме је предузета истрага, а других случаја није било, те је тако панађур у пуном реду текао.

Између 8. и 9. јула обесила се конопомцем Стојана жена Михаила Ђорђевића, из Бована среза алексиначког. Истрагом утврђено је, да је Стојана сама извршила ово самоубијство.

ИЗЈАВЕ И ПОРУКЕ УРЕДНИШТВА

Како је врло велики број оних који траже поучна обавештења преко „Полицијског Гласника“, то је уредништво решило, да се од сада, дају обавештења само на питања управљена од стране претплатника листа.

Због слике закаснили смо са овим бројем. Идуће недеље изаћиће лист на два табака.